

Boix del segle XVIII.

GOIGS A LLAOR DEL SANTÍSSIM MISTERI DE SANT JOAN DE LES ABADESSES

Oh Crist que el sant Sagrament
per set segles heu guardat!
*Siau per sempre alabat,
Santíssim Misteri. Amén.*

August front del Crist clavat
que, del Ter en la ribera,
coroneu la capçalera
del bressol del Principat,
vostra llum ha persignat
de la Pàtria el pensament.

Sou senyera d'unitat
que comanda enarborada
de set segles la croada
que ens tornà la llibertat;
dolç imant que ha agermanat
vostre poble renaixent.

Nord de fe i de civilitat
que, en la tretzena centúria,
esboirà en les valls de Núria
l'albigesa tempestat;
firmament de veritat,
sol d'amor sens occident.

Quan floreix el vell comtat
com rosari de Maria,
que el lluert de l'heretgia
xafà amb peu immaculat,
com mina de foc sagrat
vostre culte els cors encén.

Camps en flor, cel estrellat,
en salmòdia diürna,
en adoració nocturna
vetllen vostra Majestat;
Rei d'amor, deseparat
sols per l'home indiferent.

Rei altíssim amagat
per amor en vall abrupta,
sense la forma incorrupta
quanta glòria s'ha eclipsat.
Catalunya s'ha aplegat
rendint nou acatament.

Oh divina Majestat
que, com espiga pesanta,
inclineu la testa santa
vers la nostra humanitat!
Perdoneu el poble ingrati
que retorna en vot ardent.

El calvari heu empeltat
en l'arrel del Pirineu
i, davallant de la creu,
vostra dreta heu desclavat:
Oh l'abraç que ens heu donat
que perdiu eternament!

Bon Pastor sacrificat
per nodrir vostra ramada,
congregueu-la, dispersada
per la fuga del pecat;

dels plaers i vanitat
esvaïu l'encisament.

Pel blasfem i malparlat,
pel fill pròdig..., desagravi.
Purifiqueu nostre llavi,
nostra pensa i cor ingrati;
de tot herètic llevat,
preserveu la nostra ment.

Nou calvari heu acceptat
profanant la vostra testa.
Sant Joan, on és ta gesta,
fe i història del passat?
Us implora pietat,
aquest poble penitent.

De tan llarga soledat
reparant l'immens ultratge,
com perenne romiatge
una aliança hem pactat:
que la vostra Majestat
tingui guàrdia permanent.

Oh Crist que el sant Sagrament
per set segles heu guardat!
*Siau per sempre alabat,
Santíssim Misteri. Amén.*

*V. Us adorem, oh Crist, i us beneïm.
R. Perquè per la vostra creu heu
redimit el món.*

Preguem. Oh Déu, vos heu volgut que el vostre Unigènit sofrís la creu per salvar tots els homes. Feu que, havent participat, aquí a la terra, a través de l'Eucaristia, en el seu misteri, fruïm al cel de la redempció que ens ha merescut. Ell que viu i regna amb vos pels segles dels segles. Amén.

El Santíssim Misteri

A l'absis major de l'església del monestir de Sant Joan de les Abadesses, és venerat un grup escultòric del segle XIII que representa el davallament de la creu. El nom de "Santíssim Misteri" amb què és conegut prové de l'hòstia consagrada que es conservà durant set segles al front del Crist. Hi fou dipositada el 16 de juny de 1.251, tal com aleshores acostumava a fer-se en la consagració dels altars, amb el propòsit d'accentuar-ne el caràcter sagrat. L'any 1.426, en ser baixades les imatges de la biga travessera de la part alta de l'absis on eren col·locades, a fi de repintar-les, fou descoberta la sagrada forma, que la normalitat del ritu i la foscor del lloc havien fet oblidar. La comprovació de la seva incorrupció desvetllà l'entusiasme i el fervor dels fidels. L'augment de la pietat popular, la complicació del culte i l'evolució dels gustos artístics determinaren, als segles XVII i XVIII, l'enriquiment de l'absis i, finalment, la seva substitució per una sumptuosa capella barroca. La primitiva devoció de la vila anà estenent-se a les comarques veïnes, i, a les commemoracions centenàries de l'any 1.926, s'hi sumà pràcticament tot Catalunya. L'any 1.936 va desaparèixer la sagrada forma, però s'aconseguí de salvar el grup escultòric. Amb la restauració del monestir, iniciada el 1.948, fou desmuntada la capella barroca, molt malmesa en la passada revolta, i es reféu l'absis romànic, on el conjunt escultòric del davallament ha retrobat el marc adient a la seva significació religiosa i a la seva altíssima qualitat artística.

Els goigs

Consta que, a la primera meitat del segle XVII, Sebastià Illa, arxiprest de la col·legiata (1.619-1.632), establí que cada dissabte, després de completes, la comunitat anés processionalment a visitar la capella del Santíssim Misteri i a cantar-hi unes cobles o goigs, amb acompanyament d'orgue.

L'any 1.767 els pabordes feren imprimir els goigs que havia compost el Dr. Jaume d'Aspre (1.629-1.690), fill de la vila i canonge de la col·legiata, als quals va posar música Joan Pusalgues, mestre de capella (1.714-1.760) i organista de la col·legiata (1.760-1.770).

El 16 de Juny de 1.912, amb ocasió de la gran romeria de la "Joventut Catòlica" de Barcelona, foren estrenats els goigs actuals. La lletra és del Dr. Josep M. Baranera (1.873-1.920), canonge de la catedral de Barcelona, apologeta i sociòleg. La melodia fou composta per Mn. Josep Masvidal, aleshores mestre de capella de l'església del Pi, de Barcelona. A les edicions posteriors al 1.939, ha estat suprimida alguna estrofa a què el temps havia llevat validesa. Tota una estrofa que hi va ser afegida i certes modificacions introduïdes en algunes d'altres responen a la nova orientació que va donar-se al culte del Santíssim Misteri un cop perduda la sagrada forma.

The musical score is written for voice (VEU) and organ (ORGUE). It consists of three systems of music, each with a vocal line and an organ accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The score includes various performance instructions such as *ligat*, *retard.*, *a temps*, *mol. rei.*, *acel.*, and *retard. i dim.*. The lyrics are in Catalan and describe the discovery of the Holy Shroud in Sant Joan de les Abadesses.

VEU
A POC A POC
ligat *retard.* *a temps*
Oh Crist que el Sant sagrament per set segles heu guardat Si _ au per sempre a _ la _

ORGUE
retard. *a temps*

3 *mol. rei.*
bat San - tíssim Miste - ri. A - mén August front del Crist cla - vat que del

acel. *retard. i dim.*
Ter en la ri - be - ra co - ro - neu la cap - ça - le - ra del bres - sol del Princi -

retard. *Al* *Al*
pat, vostra llum ha per - sig - nat de la Pà - tria el pen - sa - ment.